

בפני בית הדין למשמעת של איגוד הכדורסל

בעניין הנאשמת: הפועל תל אביב (ליגת על)

החלטה

א. כתב האישום כנגד הנאשמת מתייחס לאירועים במשחק הכדורסל שהתקיים ביום 31.12.17 בו אירחה הנאשמת, הפועל תל-אביב את יריבתה העירונית מכבי תל אביב במסגרת רבע גמר גביע המדינה.

ב. בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמת מסתמך התובע של איגוד הכדורסל על דו"ח השיפוט ודו"ח המשקיף של המשחק.

ג. כתב האישום מתייחס להתנהגות קהל האוהדים של הנאשמת ומייחס להם, בתמצית, את המעשים הבאים:

1. קריאות "שמעון מזרחי תתאבד" שקראו רבים מאוהדי הקבוצה לפני תחילת המשחק ובמהלכו.

2. זריקת 3 מטבעות לפרקט.

3. זריקת 2 כוסות משקה לפרקט בהפסקת המשחק דבר שגרם לעיכוב בפתירת המחצית השנייה של המשחק בשבע דקות עד לייבוש המגרש. זריקת הכוסות הייתה האירוע שיפורט להלן.

ד. בנוסף, על סמך תלונת מאמן הכושר של קבוצת מכבי תל אביב, מר רגב פנאן, מאשים התובע את הנאשמת כי קהל האוהדים שלה ביצע מעשים שכלשונו הם "מזעזעים ומגעילים מאוד" כדלקמן:

1. מתחילת שהותו של מר פנאן במגרש ובכל מהלכה קרא הקהל לעברו (כשהוא מצטט מתלונת רגב פנאן): "אבא מת. אבא נשרף בגיהנום. איזה קבר יש למוני. למה אבא לא בא לדרייב אין. נתלה אותך כמו את אבא..." ועוד כמפורט בתלונת רגב פנאן.

2. בעת שרגב פנאן העביר חימום לקבוצתו בהפסקת המשחק ועמד מתחת לסל הקרוב ליציע אוהדי הפועל, צעק אוהד לעברו "אני משתין על הקבר של אבא שלך", זרקו לעברו שתי כוסות קולה וירקו לעברו יריקות שפגעו בפניו ובראשו, תוך שהקהל משמיע לעברו נאצות וקריאות גנאי.

ה. בנסיבות אלה העמיד התובע את הנאשמת לדין בגין עבירות על הוראות סעיף 22(ח) לתקנון המשמעת ("אי מתן הגנה לקבוצה האורחת"), הוראות סעיף 22(יב) ("התפרעות, תגרה ותקיפה"), סעיף 22(יד) ("התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדים"), סעיף 22(טו) ("פגיעה ע"י אוהדים") וסעיף 22(טז) ("התפרעות אוהדים").

ו. הנאשמת לא כפרה בחלק כתב האישום אשר יחס לאוהדיה זריקת חפצים. הדיון התמקד בעניין המעשים שיוחסו לאוהדים לעניין הקריאות נגד רגב פאנן. שמענו באריכות את דברי התובע ואת נציגי הנאשמת, עו"ד יצחקי ומר רמי כהן. שמעתנו את עדותו של רגב פנאן שנחקר בחקירה נגדית ע"י ב"כ הנאשמת וצפינו בקטעי וידאו שצולמו במהלך המשחק ובהפסקה והוצגו לנו ע"י התובע וע"י הנאשמת.

ז. נקדים ונאמר, סרטי הווידאו מדברים בעד עצמם ומוכיחים בבירור וללא ספק את האירועים המחפירים המתוארים בכתב האישום ואינם מותירים כל מקום להטלת ספק בדו"ח השופטים, בדו"ח המשקיף ובתלונת רגב פנאן.

ח. נפרט בתמצית את טענות ההגנה של הנאשמת (והן נטענו בפנינו בהרחבה יתרה) ונתייחס אליהן אחת לאחת :

1. טענה כי קיימת סתירה בין דו"ח המשקיף לתלונת רגב פאנן, באשר דו"ח המשקיף מתאר את האירועים כ"ויכוח קולני" בין אוהדי הקבוצה לרגב פנאן ואילו האחרון טוען להתנכלות האוהדים אליו מבלי שהיתה כל פרובוקציה מצידו, וכי נוכח סתירה זו אין לקבל את גרסת רגב פנאן לגבי האירועים שהתרחשו לפני תחילת המחצית השנייה.

עדות רגב פנאן נתמכה בקטעי הווידאו בהם צפינו (לרבות אלו שהציגה בפנינו הנאשמת). התרשמנו כי לא נכון לתאר את האירוע כ"ויכוח קולני" בין אוהדי הקבוצה לרגב פנאן. רגב פנאן היה צד פאסיבי באירוע ובשום אופן לא ניתן להציגו כמי שנוטל חלק ב"ויכוח". קהל אוהדים רב אשר מקלל, משמיע קריאות בזויות, זורק מטבעות וכוסות משקה אינו קהל "מתווכח" אלא קהל "מתפרע". במאמר מוסגר נציין כי איננו מתייחסים לעובדה כי מי מקהל האוהדים (כפי שרואים בוידאו שהציג התובע), מסמן בידי תנועות של חבל תליה החונק צוואר, הואיל ועובדות אלה לא פורטו בכתב האישום.

טענת הנאשמת כי "רגב פנאן בא כדי לעשות פרובוקציות לקהל הפועל ת"א" לא נתמכה בכל ראייה, נהפוך הוא. לטענת הנאשמת רגב פנאן עמד מול קהל הפועל ת"א כשהוא מחווה לעברם תנועות ומקלל אותם ואף ניסה להתפרץ לעבר הקהל. רגב פנאן הכחיש טענות אלה. צפייה בסרטי הווידאו שהציגה לנו הנאשמת תומכת בדבריו. ראינו מחד קהל רב מתלהם כלפי רגב פנאן, ומאידך, הוא מכונס בעצמו ומסתובב על מקומו אנה ואנה בחוסר נוחות. הנאשמת ניסתה ללכוד מתוך האירוע המתמשך שניות ספורות בהן תנועת יד של הנאשם, שאותה היא מפענחת כאילו הוא מסמן לקהל "חכה, חכה". אנו לא התרשמנו כך. עוד היא מנסה, אף שאין בסרט פסקול, לפענח תנועת שפתיים שלו כקריאה לקהל "שרמוטות". איננו מקבלים רושם זה מצפייה בסרט ואף אם היינו רואים בו את שרואה הנאשמת, הרי מדובר בשניות ספורות לאחר דקות ארוכות בהן הקהל מתלהם כלפי רגב פנאן ואנו מתרשמים כי בנסיבות העניין התנהגותו בכללותה מאופקת ביותר.

צר לנו כי הנאשמת בחרה במקום להתנצל ולהביע צער על האירוע המחפיר שזועק מסרטי הווידאו, לנסות ולהציג את הקורבן כתוקף. לא ראינו בסרטי הווידאו כל פרובוקציה מצד רגב פנאן. מדברי נציגי הנאשמת הבנו כי הם רואים בעצם נוכחותו של רגב פנאן במקום כפרובוקציה. לעניין זה יובהר, כי רגב פנאן הינו בעל תפקיד ושוכנענו כי נמצא במקום לשם מילוי תפקידו כמאמן כושר; מכאן שהוא זכאי להיות במקום זה ולמלא את תפקידו אף אם הדבר לצנינים בעיני קהל הנאשמת.

2. טענה בדבר אכיפה בררנית – לאמור, במקרים של התנהגות דומה מצד אוהדי קבוצות אחרות, לא הועמדו הקבוצות לדין: כידוע, טענה זו יש לתמוך בעובדות בעלות משקל ראייתי מוצק, אך הקבוצה טענה טענות בעלמא, שלא טרחה לבססן.

הנאשמת ציינה אירועים ממשחקים אחרים בהם לדבריה לא הוגשו כתבי אישום. שמענו את תשובתו של תובע האיגוד. מדובר במקרים בהם לא פורטו האירועים בדו"ח השיפוט ו/או לא הוגשו תלונות וממילא לא היה בפניו חומר להגשת אישום. מקרה אחר עדיין תלוי ועומד בפניו וטרם נפלה החלטה אם יוגש כתב אישום. נציגי הנאשמת תיארו בפנינו תקרית שנעשתה כלפיהם ו/או כלפי מי מהקבוצה, בגינה לא הוגש כתב אישום, אך הם עצמם מעידים כי בחרו שלא לעשות עניין מהמקרה ולא להתלונן (כיוון שלדבריהם אינם מהמתלוננים, כמו אחרים); בהיעדר תלונה לא ברור כיצד ניתן לטעון כנגד התובע לאכיפה בררנית. אנו מוצאים כי נכון נהג התובע בהגשת כתב האישום במקרה דנן ודוחים את הטענה בדבר אכיפה בררנית.

3. טענה כי קיימת פסיקה לפיה קריאות "פניני מת" אינן עבירה: לשיתת הנאשמת אם כשקוראים "פניני מת" שעה שהוא חי ואין בכך עבירה, הרי מקל וחומר, כשקוראים "מוני פנאן מת" שעה שהוא אכן מת (התאבד), ודאי שאין בכך עבירה, אלא ציון עובדה גרידא. ב"כ הנאשמת ער לעובדה כי קיימת החלטה קודמת שהרשיעה את הנאשמת בגין קריאות דומות כלפי רגב פנאן (החלטתנו מיום 28.4.14), אך הוא חולק עליה בטענה כי היא עומדת בסתירה להחלטה הקובעת כי קריאות "פניני מת" אינן עבירה. ב"כ הנאשמת הוסיף וחלק גם על הפסיקה שקבעה כי קריאות "שמעון מזרחי תתאבד" הינן עבירה ואמר כי אין בכך הסתה והראיה, לדבריו, הינה ש-30 שנה צועקים לשמעון מזרחי תתאבד והוא לא מתאבד."

קשה להאמין כי ההשוואה שעושה הנאשמת בין הקריאות "פניני מת" לקריאות "מוני פנאן מת" נטענה ברצינות ואם כן, הרי שהיא מעידה על קהות חושים. הקריאות "פניני מת" הינן קריאות מכוערות, אך דווקא העובדה שפניני חי, שוללות את הדמיון לקריאות המוטחות בפני רגב פנאן המאזכרות את מותו של אביו אשר התאבד, ונועדו לשים ללעג אירוע טראומתי מבחינתו, לבזות את זכר אביו שיקר לפחות בעיניו, ויש בהן להכאיב שלא במקום ושלא באופן ספורטיבי לבעל תפקיד בקבוצה יריבה.

אנו מזכירים כי קיימת החלטה של בית דין זה, שאושרה בבית הדין העליון לפיה קריאות כפי שנקראו כלפי רגב פנאן, כמו גם הקריאות "שמעון מזרחי תתאבד" הינן עבירה, ולכן מוטב שהנאשמת לא הייתה טענות שנדחו כבר בהחלטות מחייבות בעבר. לא ברור כיצד הנאשמת מצפה למגר את התופעה של קריאות אלה מצד אוהדיה, כאשר מנהליה ובאי כוחה טוענים בלהט כי אלו קריאות לגיטימיות שאין בהן עבירה.

4. טענה שלא נמסרו לנאשמת כל "חומרי החקירה" ולכן עומדת לנאשמת "הגנה מן הצדק". לדברי ב"כ הנאשמת הכוונה ל-2 קטעי וידאו שהציג בפנינו התובע ואשר לדברי ב"כ הנאשמת אחד מהם נשלח אליו לילה קודם בחצות ואת השני כלל לא ראה. ב"כ הנאשמת בחר בהפגנתיות לא לצפות יחד עמנו בשני קטעי הווידאו ולהתייחס אליהם.

ב"כ הנאשמת המעיד על עצמו כי הינו עו"ד עוסק במשפט פלילי, מעלה בפנינו טענה השאובה מתחום המשפט הפלילי ולמיטב זיכרונו לא הועלתה בפנינו בעבר ואין קביעה בעניין. לטענת ב"כ הנאשמת על תובע האיגוד להציג בפניו מראש את כל הראיות שבכוונתו להציג בפני בית הדין ורואה בהן בבחינת "חומרי חקירה".

נזכיר כי ההליך המשמעותי שונה מהדין הפלילי ואין הוא כפוף לכללים ולדינים הנהוגים בסדר הדין הפלילי.

סעיף 1.ב. לתקנון המשמעת קובע:

"עקרונות הדיון

1. **דיוני בית הדין המשמעותי (להלן: "ביה"ד") יתנהלו בדרך שתיראה לחבריו**

כמועילה ביותר להכרעה מהירה וצודקת.

2. **חברי ביה"ד יפסקו לפי מיטב שיקוליהם, הכרתם ומצפונם השיפוטי, עפ"י**

תקנוני האיגוד ותקדימי ביה"ד העליון.

3. **ביה"ד וחבריו לא יהיו קשורים בדין המהותי, בדיני ראיות או בסדרי הדיון**

הנהוגים בבתי-משפט."

נראה לנו כי בהתאם להוראות הנ"ל רשאים אנו לראות את סרטי הווידאו שהציג ב"כ התובע במהלך הדיון, גם אם לא הוצגו לב"כ הנאשמת לפני כן. ניתנה לב"כ הנאשמת ונציגיה אפשרות לחזות יחד איתנו בד בבד בהצגת קטעי הווידאו, אך הם בחרו לא לעשות כן. אנו סבורים כי אין מדובר בראיה המחייבת את הצד שכנגד בהכנה ובחינה זמן רב מראש, ונציגי הנאשמת היו יכולים לצפות עימנו בוידאו ולהעלות את השגותיהם בדבר מה שנראה בו. נראה לנו שהויתור על האפשרות לצפות בקטעים שהוצגו לנו ולהגיב על אתר נובע מאי-היכולת להתמודד עם תוכנם, גם אם היו נמסרים לקבוצה מיד לאחר המשחק. אם כן, איננו סבורים כי נגרמה פגיעה ממשית בהגנת הנאשמת ובוודאי שלא פגיעה העולה לכדי חריגה מכללי הצדק הטבעי.

נראה לנו כי אין צורך במקרה זה להכריע בשאלת זכות הנאשמת לקבל חומרי חקירה קודם הדיון המשמעתי.

למען הסר ספק נבהיר באופן חד משמעי, כי גם אם נתעלם מקטעי הווידאו שהוצגו ע"י התובע, די לנו בדו"ח השיפוט, בעדות רגב פנאן ובקטעי הווידאו שהנאשמת עצמה הציגה בפנינו, כדי לבסס את הממצאים העובדתיים אליהם הגענו, ולא מצאנו במה קטעי הווידאו שהציג התובע מעלים או מורידים בעניין, כאשר בפנינו תשתית ראייתית מלאה גם ללא קטעי וידאו אלה.

ט. לאור כל האמור לעיל אנו מרשיעים את הנאשמת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום. איננו סבורים כי יש צורך בריבוי סעיפי העבירה המיוחסים לנאשמת, גם אם ההתנהגות הנטענת מהווה עבירה על כל מאחד ואחד מסעיפי האישום שיש ביניהם מידה מסוימת של חפיפה. הואיל והענישה תיגזר מהמעשים נשוא כתב האישום ולא ממספר סעיפי האישום המיוחסים לנאשמת, אין צורך שנתערב בהחלטת התובע ונמחק חלק מסעיפי האישום. לעניין האישום ב"אי מתן הגנה לקבוצה האורחת" הואיל ולא פירטנו בהחלטה דלעיל, נציין כי נטען בפנינו כי רואים בסרטי הווידאו מאבטחים המתערבים באירוע וכן רואים את מר רמי כהן. אנו לא התרשמנו מצפייה בקטעי הווידאו כי המאבטח שראינו או מר רמי כהן עשו די הצורך כדי למנוע את התנהגות האוהדים ו/או להפסיקה.

י. לעניין העונש. התובע ביקש כי נגזור על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. סגירה מלאה והרמטית של היציע הרלבנטי באולמה הביתי וזאת עד לסיום העונה הנוכחית.
2. קנס כספי בסך 70,000 ש"ח.
3. עונשים על תנאי למשך שנתיים של סגירת היציע הנ"ל לעונה שלמה, של קיום 2 משחקים ביתיים ללא קהל וקנס כספי ע"ס 70,000 ש"ח.

יא. חרף חומרת המעשים בהם הורשעה הנאשמת לא ראינו להיעתר לבקשת התובע במלואה. מנכ"ל הקבוצה הוקיע את תופעת זריקת החפצים ע"י הקהל ומסר כי הנהלת הקבוצה החליטה להלחם מלחמת חורמה בתופעה זו. אמנם לנאשמת עבר עשיר של עבירות דומות, אבל בעבר היו מספר ניסיונות של הקבוצה למגר תופעות פסולות (כמו שירי שואה) ואנו נהגנו להעלות את רף הענישה בהדרגה כדי לאפשר להנהלת הנאשמת לפעול בקרב קהלה ולהגיע לתוצאה הנדרשת ללא מיצוי הדין; במידה מסוימת אנו ממשיכים בקו זה גם כאן, מתוך תקווה כי יובן שהמדובר בשטר ששוברו בצידו.

יב. לפיכך אנו גוזרים על הנאשמת את העונשים הבאים:

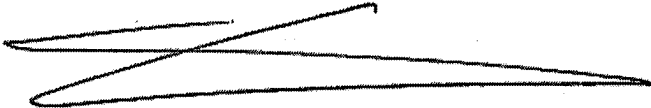
1. סגירה מלאה והרמטית של היציע בו ישב הקהל בגין התנהגותו הורשעה הקבוצה בתיק זה, וזאת בשני משחקי הליגה הביתיים הקרובים של הקבוצה. מדובר ביציע המערבי אשר מאחורי הסל המערבי. במאמר מוסגר נציין כי עונש של סגירת יציע אינו מפורט ברשימת העונשים בתקנון המשמעת ולא זכור לנו כי הוטל בעבר. יחד עם זאת הוטל בעבר על הנאשמת עונש של סגירת מספר שורות הסמוכות לפרקט.

ברשימת העונשים הוסמך בית הדין להורות על קיום משחק ביתי ללא קהל בכלל, עונש חמור בהרבה מסגירת יציע ומכאן, שעונש שמשמעותו אי-סגירת המגרש כולו לקהל, אלא יציע אחד בלבד, הינו בוודאי בסמכות בית הדין. נציין כי סגירה חלקית בפני קהל עושה חסד עם הנאשמת שכן אלמלא היינו מטילים עליה עונש זה, היינו שוקלים להורות על קיום משחקי בית ללא קהל כלל.

2. קנס כספי בסך 30,000 ש"ח.

3. כנגד הנאשמת תלוי ועומד עונש על תנאי של עריכת שני משחקים ביתיים ברדיוס של 100 ק"מ. לפני משורת הדין איננו מפעילים עונש זה, אך מאריכים את תקופתו עד לתום שנה מהיום, כך שהוא יופעל במקרה של עבירה על העבירות בהן הורשעה הקבוצה בתיק זה.

היום : 16.01.2018

תגר עמיאל, עו"ד

אליה לרין, עו"ד